

PIEŅEMTIE TEKSTI

P8_TA(2019)0023

Savienības pesticīdu atļaušanas procedūra

Eiropas Parlamenta 2019. gada 16. janvāra rezolūcija par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru (2018/2153(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2018. gada 6. februāra lēmumu par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūras īpašās komitejas izveidi, tās pienākumiem, skaitlisko sastāvu un pilnvaru laiku¹,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 191. pantu,
- ņemot vērā 7. vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam²,
- ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO/EEK) Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem ("Orhūsas konvencija"),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK³ ("regula"),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 23. februāra Regulu (EK) Nr. 396/2005, ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK)

¹ OV C 463, 21.12.2018., 73. lpp.

² Izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Lēmumu Nr. 1386/2013/ES par vispārējo Savienības vides rīcības programmu līdz 2020. gadam "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" (OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp).

³ OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.

⁴ OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.

Nr. 1907/2006¹,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. maija Direktīvu 2003/35/EK, ar ko paredz sabiedrības līdzdalību dažu ar vidi saistītu plānu un programmu izstrādē un ar ko attiecībā uz sabiedrības līdzdalību un iespēju griezties tiesās groza Padomes Direktīvas 85/337/EEK un 96/61/EK²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu³,
- ņemot vērā Komisijas 2011. gada 10. jūnija Regulu (ES) Nr. 546/2011 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu attiecībā uz vienotajiem principiem augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanai un atļauju piešķiršanai⁴,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 1. marta Regulu (ES) Nr. 283/2013, ar ko nosaka datu prasības attiecībā uz darbīgajām vielām⁵,
- ņemot vērā Komisijas 2013. gada 1. marta Regulu (ES) Nr. 284/2013, ar ko nosaka datu prasības attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem⁶,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 29. jūnija Īstenošanas regulu (ES) 2016/1056, ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011 attiecībā uz apstiprinājuma perioda pagarināšanu darbīgajai vielai glifosātam⁷, un Komisijas 2016. gada 1. augusta Īstenošanas regulu (ES) 2016/1313, ar ko attiecībā uz darbīgās vielas glifosāta apstiprināšanas nosacījumiem groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 540/2011⁸,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 12. decembra Īstenošanas regulu (ES) 2017/2324, ar ko atjauno darbīgās vielas glifosāta apstiprinājumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un groza Komisijas Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumu⁹,
- ņemot vērā 2016. gada 13. aprīļa rezolūciju¹⁰ un 2017. gada 24. oktobra rezolūciju¹¹ par Komisijas īstenošanas regulas projektu, ar ko darbīgās vielas glifosāta apstiprinājumu atjauno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un groza Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumu,
- ņemot vērā 2017. gada 15. februāra rezolūciju par bioloģiskajiem zema riska

¹ OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

² OV L 156, 25.6.2003., 17. lpp.

³ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁴ OV L 155, 11.6.2011., 127. lpp.

⁵ OV L 93, 3.4.2013., 1. lpp.

⁶ OV L 93, 3.4.2013., 85. lpp.

⁷ OV L 173, 30.6.2016., 52. lpp.

⁸ OV L 208, 2.8.2016., 1. lpp.

⁹ OV L 333, 15.12.2017., 10. lpp.

¹⁰ OV C 58, 15.2.2018., 102. lpp.

¹¹ OV C 346, 27.9.2018., 117. lpp.

pesticīdiem¹ ,

- ņemot vērā 2016. gada 7. jūnija rezolūciju par inovācijas un ekonomiskās attīstības veicināšanu Eiropas lauku saimniecību turpmākajā pārvaldībā² ,
- ņemot vērā 2016. gada 7. jūnija rezolūciju par tehnoloģiskiem risinājumiem ilgtspējīgai lauksaimniecībai Eiropas Savienībā³ ,
- ņemot vērā 2018. gada 13. septembra rezolūciju par Augu aizsardzības līdzekļu regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu⁴ ,
- ņemot vērā Eiropas īstenošanas novērtējumu par Regulu (EK) Nr. 1107/2009 un tās attiecīgajiem pielikumiem, ko Eiropas Parlamenta Izpētes dienests publicēja 2018. gada aprīlī,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas 2016. gada 23. novembra spriedumu lietā C-442/14 *Bayer CropScience SA-NV, Stichting De Bijenstichting* pret *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*⁵,
- ņemot vērā Eiropas Ombuda 2016. gada 18. februāra lēmumu lietā 12/2013/MDC par Komisijas praksi attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu (pesticīdu) atļauju piešķiršanu un laišanu tirgū,
- ņemot vērā 2015. gada 20. martā publicēto pētījumu "Starptautiskās Vēža izpētes aģentūras monogrāfijas, 112. sējums: piecu fosfororganisko insekticīdu un herbicīdu novērtējums",
- ņemot vērā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2015. gada 12. novembra publikāciju "Secinājums par darbīgās vielas glifosāta radītā pesticīdu riska novērtēšanas salīdzinošo izvērtēšanu"⁶, kā arī tās 2017. gada 7. septembra publikāciju "*Peer review of the pesticide risk assessment of the potential endocrine disrupting properties of glyphosate*" (Endokrīnos traucējumus potenciāli izraisošo glifosāta īpašību pesticīdu riska novērtējuma salīdzinošā pārskatīšana)⁷,
- ņemot vērā Eiropas Ķīmikāliju aģentūras (ECHA) Riska novērtēšanas komitejas (RNK) 2017. gada 15. marta atzinumu par glifosāta klasifikāciju,
- ņemot vērā Zinātnisko konsultāciju mehānisma (ZKM) 2018. gada jūnija Zinātnisko atzinumu 5/2018 par ES augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas procedūrām⁸,
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek

¹ OV C 252, 18.7.2018., 184. lpp.

² OV C 86, 6.3.2018., 62. lpp.

³ OV C 86, 6.3.2018., 51. lpp.

⁴ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0356.

⁵ Tiesas (piektā palāta) 2016. gada 23. novembra spriedums lietā C-442/14 *Bayer CropScience SA-NV, Stichting De Bijenstichting* pret *College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*, ECLI:EU:C:2016:890.

⁶ EFSA 2015. gada biļetens, 13(11):4302.

⁷ EFSA 2017. gada biļetens, 15(9):4979.

⁸ https://ec.europa.eu/research/sam/pdf/sam_ppp_report.pdf.

īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 1185/2009 attiecībā uz statistiku par pesticīdiem (COM(2017)0109),

- ņemot vērā "Īstenošanas plānu par zema riska augu aizsarglīdzekļu pieejamības palielināšanu un paātrinātu integrētās augu aizsardzības īstenošanu dalībvalstīs", ko izstrādāja Ilgtspējīgas augu aizsardzības ekspertu grupa un ko Padome apstiprināja 2016. gada 28. jūnijā,
- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes īpašā referenta par tiesībām uz pārtiku 2017. gada 24. janvāra ziņojumu par pesticīdu izmantošanu lauksaimniecībā pasaulē un tās ietekmi uz cilvēktiesībām,
- ņemot vērā LESD 13. pantu, kas paredz, ka nosakot un īstenojot Savienības politiku, jo īpaši attiecībā uz iekšējo tirgu, būtu pilnībā jāievēro dzīvnieku labturības prasības, jo dzīvnieki ir justspējīgas būtnes,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 22. septembra Direktīvu 2010/63/ES par zinātniskiem mērķiem izmantojamo dzīvnieku aizsardzību¹,
- ņemot vērā īpašo Eirobarometra aptauju Nr. 442, kura veikta 2016. gada martā un kurā noteikts, ka 89 % ES iedzīvotāju piekrīt, ka ES būtu jādara vairāk, lai starptautiskā līmenī veicinātu lielāku izpratni par dzīvnieku labturības nozīmi, un 90 % ES iedzīvotāju piekrīt, ka ir svarīgi noteikt augstus dzīvnieku labturības standartus,
- ņemot vērā to, ka Parlaments saņem neskaitāmus lūgumrakstus no satrauktiem iedzīvotājiem, kuri, īstenojot savas tiesības, kas noteiktas LESD 24. un 227. pantā un Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 44. pantā, pieprasa pārtraukt Eiropā un arī visā pasaulē testus ar dzīvniekiem un īstenot starptautiskus dzīvnieku labturības standartus,
- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ES riska novērtēšanas pārredzamību un ilgtspēju pārtikas aprites ķēdē (COM(2018)0179)²,
- ņemot vērā to, ka Komisija pašreiz veic Regulas (EK) Nr. 1107/2009 *REFIT* novērtējumu,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
- ņemot vērā Savienības pesticīdu atļaušanas procedūras īpašās komitejas ziņojumu (A8-0475/2018),

¹ OV L 276, 20.10.2010., 33. lpp.

² Komisijas priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par ES riska novērtēšanas pārredzamību un ilgtspēju pārtikas aprites ķēdē un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 178/2002 [par pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgiem principiem], Direktīvu 2001/18/EK [par ĢMO apzinātu izplatīšanu vidē], Regulu (EK) Nr. 1829/2003 [par ĢM pārtiku un barību], Regulu (EK) Nr. 1831/2003 [par barības piedevām], Regulu (EK) Nr. 2065/2003 [par kūpināšanas aromatizētājiem], Regulu (EK) Nr. 1935/2004 [par materiāliem, kas paredzēti saskarei ar pārtiku], Regulu (EK) Nr. 1331/2008 [par vienotu atļauju piešķiršanas procedūru pārtikas piedevām, fermentiem un aromatizētājiem], Regulu (EK) Nr. 1107/2009 [par augu aizsardzības līdzekļiem] un Regulu (ES) Nr. 2015/2283 [par jauniem pārtikas produktiem].

Vispārīgi apsvērumi

- A. tā kā Regulas (EK) Nr. 1107/2009 (turpmāk — "regula") mērķis ir nodrošināt gan cilvēku, gan dzīvnieku veselības, kā arī vides augsta līmeņa aizsardzību un uzlabot iekšējā tirgus darbību, saskaņojot noteikumus par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, vienlaikus veicinot lauksaimniecisko ražošanu;
- B. tā kā ES augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas procedūra ir viena no stingrākajām pasaulē; tā kā — ņemot vērā vairāku ieinteresēto personu paustās bažas par glifosāta novērtējumu, Savienības pesticīdu atļaušanas procedūras īpašā komiteja (PEST) tiecas noteikt jomas, kurās iespējami turpmāki uzlabojumi saistībā ar Savienības augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas procedūru, uzlabojot ieteikumus, ko tā uzskata par nepieciešamiem, lai nodrošinātu gan cilvēku, gan arī dzīvnieku veselības un vides augsta līmeņa aizsardzību;
- C. tā kā piesardzības princips ir Savienības politikas pamatprincips, ko paredz LESD 191. pants; tā kā saskaņā ar regulas 1. panta 4. punktu tās pamatā ir piesardzības princips; tā kā lēmumam par riska pārvaldību saskaņā ar 13. panta 2. punktu ir jāatbilst piesardzības principa nosacījumiem, kas noteikti Regulas (EK) Nr. 178/2002 7. panta 1. punktā; tā kā Regulas (EK) Nr. 178/2002 7. panta 2. punktā noteikts, ka pasākumiem, kas pieņemti, pamatojoties uz piesardzības principu, jābūt proporcionāliem;
- D. tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paudušas bažas par glifosāta novērtējumu un jo īpaši par to, vai ir veikts neatkarīgs, objektīvs un pārredzams novērtējums, vai pienācīgi piemēroti Regulā (EK) Nr. 1272/2008 noteiktie klasifikācijas kritēriji, vai atbilstīgi izmantotas attiecīgās vadlīnijas un vai pienācīgi piemēroti apstiprināšanas kritēriji un piesardzības princips;
- E. tā kā saskaņā ar regulas 4. panta 3. punktu augu aizsardzības līdzeklim saistībā ar labai augu aizsardzības praksei atbilstīgu lietošanu, ņemot vērā reālus lietošanas apstākļus, nav tūlītējas vai vēlākas kaitīgas ietekmes uz cilvēku, tostarp neaizsargāto grupu, veselību, kā arī nav nevēlamas iedarbības uz vidi;
- F. tā kā, novērtējot regulas īstenošanu, tika secināts, ka tās mērķi saistībā ar cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzību un vidi nav pilnībā īstenoti un ka būtu jāveic uzlabojumi, lai tos sasniegtu;
- G. tā kā ir ļoti svarīgi, lai regula tiktu pilnībā īstenota visās dalībvalstīs;
- H. tā kā apstiprināšanas un atļauju piešķiršanas procesos iesaistīto valstu kompetento iestāžu darbs bieži vien netiek veikts laikus; tā kā ir konstatēts, ka dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kuras ir iesaistītas apstiprināšanas un atļaušanas procesā, dažkārt trūkst personāla un finansējuma; tā kā papildus kavējumiem, kas saistīti ar novērtēšanas darbu, arī resursu trūkums var ietekmēt gan darbīgo vielu, gan arī augu aizsardzības līdzekļu novērtējumu, kā arī šāda novērtējuma veikšanai nepieciešamo laikposmu;
- I. tā kā riska novērtējuma neatkarība ir pamats, lai veidotu uzticību regulai un ES pārtikas aprites tiesību aktiem;
- J. tā kā konstatēts, ka lēmumu pieņemšanas process nav pārredzams visā procedūras laikā, jo nav nodrošināta sabiedrības piekļuve visiem pētījumiem un izejas datiem līdz pat

riska pārvaldības posmam;

- K. tā kā tiesības piekļūt ES iestāžu, tostarp ES aģentūru, rīcībā esošajiem dokumentiem ir būtiskas tiesības un šo tiesību izņēmumi ir jāinterpretē šauri; norāda uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru pārredzamība un piekļuve dokumentiem veicina ES aģentūru lielāku leģitimitāti iedzīvotāju skatījumā un nodrošina ES aģentūru lielāku pārskatatbildību iedzīvotājiem demokrātiskā sistēmā¹;
- L. tā kā Komisijas Regula (ES) Nr. 283/2013, ar ko nosaka datu prasības attiecībā uz darbīgajām vielām, būtu regulāri jāpārskata, lai ņemtu vērā pašreizējās zinātnes un tehnikas atziņas; tā kā Komisijas paziņojums, īstenojot Komisijas 2013. gada 1. marta Regulu (ES) Nr. 283/2013, ar ko nosaka datu prasības attiecībā uz darbīgajām vielām², joprojām ir visaptverošākais vadlīniju un testēšanas pamatnostādņu avots, lai gan daži no uzskaitītajiem dokumentiem varētu būt aizstāti un tos vajadzētu atjaunināt; tā kā metodikā, ko pamatnostādņu veidā izmanto Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (*EFSA*) un dalībvalstis darbīgo vielu zinātniskai novērtēšanai, ne vienmēr ņemtas vērā aktuālākās zinātnes un tehnikas atziņas, kā to nosaka regulas 4. pants; tā kā riska novērtējumā netiek iekļautas vairākas nozīmīgas pārbaudes vai arī netiek izmantotas jaunākās zinātniskās metodes (piemēram, augsnes organismu mūsdienīgas ekotoksikoloģiskās pārbaudes un novērtējums par atlieku koncentrāciju vidē, proti, putekļos, vējā, gaisā un ūdenī);
- M. tā kā atjauninātās pamatnostādnes par bitēm, ko *EFSA* izmantojusi savā nesēn sagatavotajā pārskatā par trīs neonicotinoīdiem, vēl nav oficiāli pieņemtas; tā kā pamatnostādnes par augsnes organismiem, ko pašreiz izmanto *EFSA*, ir pieņemtas 2002. gadā;
- N. tā kā pamatnostādņēs tiesību aktu prasības pārveidotas praktiskos pasākumos, sniedzot skaidrojumus par veicamajām darbībām, savukārt testēšanas pamatnostādņēs noteikti testēšanas protokoli, kas jāievēro, sagatavojot datus, un skaidrota testēšanas kārtība;
- O. tā kā satraukumu rada augu aizsardzības līdzekļu plašā izmantošana, kā arī to neatbilstīga izmantošana profilaktiskos nolūkos;
- P. tā kā augu aizsardzības līdzekļu izmantošana desikācijai (proti, pamatkultūrauga apstrādei pirms ražas novākšanas, lai paātrinātu tā nogatavošanos un atvieglotu ražas novākšanu) nav atbilstīga;
- Q. tā kā augu aizsardzības līdzekļu izmantošana teritorijās, ko izmanto plašāka sabiedrība vai neaizsargātās grupas, nav atbilstīga;
- R. tā kā saskaņā ar ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) apkopotajiem datiem ES 2016. gadā tika izlietotas 368 588 tonnas pesticīdu, kas ir 11,8 % no kopējā patēriņa pasaulē;
- S. tā kā saskaņā ar *FAO* pesticīdu izmantošana ES kopš 2009. gada palielinās; tā kā

¹ Sk. spriedumu lietā T-235/15 *Pari Pharma GmbH* pret Eiropas Zāļu aģentūru; sk. arī spriedumu lietā T-729/15 *MSD Animal Health Innovation and Intervet International BV* pret Eiropas Zāļu aģentūru, un spriedumu lietā T-718/15 *PTC Therapeutics International Ltd* pret Eiropas Zāļu aģentūru.

² OV C 95, 3.4.2013., 1. lpp.

tendences dalībvalstīs tomēr ļoti atšķiras, un dažās dalībvalstīs ir vērojams straujš apjoma pieaugums, savukārt citās — būtisks patēriņa samazinājums; tā kā 16 ES dalībvalstīs pārdotais kopējais pesticīdu darbīgo vielu apjoms laikposmā no 2011. līdz 2016. gadam ir palielinājies par 1,6 %;

- T. tā kā līdz 2018. gadam ir apstiprinātas 493 darbīgās vielas un pamatvielas;
- U. tā kā Komisijas ziņojumā par Regulas (EK) Nr. 1185/2009 īstenošanu uzsvērti trūkumi statistikā par pesticīdu izmantošanu, kā arī zināšanu trūkums par konkrētu darbīgo vielu izmantošanu;
- V. tā kā saskaņā ar Eiropas Savienības 2016. gada ziņojumu par pesticīdu atliekām pārtikā¹, ko *EFSA* publicēja 2018. gadā, 96,2 % paraugu bija atbilstīgi robežvērtībām, ko pieļauj ES tiesību akti;
- W. tā kā sabiedrībai trūkst zināšanu par bīstamību un risku, kā arī par pieļaujamu un nevēlamu bīstamību un risku un par atbilstību maksimālā atlieku līmeņa (MAL) robežvērtībām Eiropā;
- X. tā kā lēmumi par atļauju izsniegšanu jaunām darbīgajām vielām un augu aizsardzības līdzekļiem pastāvīgi tiek pieņemti, neskatoties uz neskaidrībām saistībā ar faktisko ietekmi; tā kā netiek veikta pietiekama uzraudzība pēc atļauju izsniegšanas; tā kā trūkst datu par katra izmantotā augu aizsardzības līdzekļa precīzu daudzumu, par riska mazināšanas pasākumu īstenošanu un efektivitāti, kā arī par iespējamo kaitīgo ietekmi uz cilvēka un dzīvnieku veselību un vidi;
- Y. tā kā trūkst datu par darbīgo vielu, aizsargvielu, sinerģistu un papildvielu un to metabolītu, kā arī par preparātu un produktu maisījumu faktisko ietekmi; tā kā tādēļ nav pietiekamas informācijas par pesticīdu pilnīgu ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību un uz vidi;
- Z. tā kā izmēģinājuma projekts "Vides monitorings attiecībā uz pesticīdu izmantošanas ietekmi uz medus bitēm" vēl nav īstenots, neskatoties uz to, ka tas 2017. un 2018. finanšu gadā iekļauts Savienības budžetā;
- AA. tā kā viens no 7. vispārējās Savienības rīcības programmas līdz 2020. gadam mērķiem ir panākt, lai ķīmiskie produkti tiktu ražoti un izmantoti tā, lai pēc iespējas samazinātu būtisku negatīvu ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, un tā kā joprojām nav apzināta dažādu ķīmisku produktu kopējā ietekme uz cilvēka veselību un vidi;
- AB. tā kā regulas 4. panta 3. punktā noteikts, ka augu aizsardzības līdzeklim "nav tūlītējas vai vēlākas kaitīgas ietekmes (..) uz cilvēku (..) veselību (..), ņemot vērā zināmo kumulatīvo un sinerģisko ietekmi, ja ir pieejamas Iestādes apstiprinātas zinātniskās metodes tādas ietekmes novērtēšanai (..)"; tā kā Regula (EK) Nr. 396/2005 paredz ņemt vērā "to zināmo kumulatīvo un sinerģisko iedarbību, ja ir pieejamas šīs iedarbības izvērtēšanas metodes";
- AC. tā kā šādas metodes pašreiz ir pieejamas un sagaidāms, ka *EFSA* līdz 2019. gada beigām pabeigs izmēģinājuma novērtējumu par pārtikas pesticīdu kumulatīvo iedarbību uz cilvēka nervu sistēmu un endokrīno sistēmu;

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5348>

- AD. tā kā pašreiz nav juridiska pienākuma pārbaudīt darbīgo vielu attīstības neirotoksicitāti (AN), kuras piemēri cita starpā ir autisma, uzmanības deficīta hiperaktivitātes sindroma (UDHS) un disleksijas izraisīšana; tā kā jāveic pētījumi par attīstības toksicitāti un neirotoksicitāti un šādi pētījumi var rosināt veikt īpašus pētījumus, lai risinātu konkrētus jautājumus; tā kā šajā saistībā *EFSA* īsteno projektu, lai izstrādātu alternatīvus risinājumus nolūkā veikt AN skrīningu, neizmantojot dzīvniekus;
- AE. tā kā ir bažas, ka regulas īstenošana attiecībā uz dzīvnieku izmantošanu testēšanā, lai konstatētu bīstamību un novērtētu risku, nav atbilstīga trīs principiem (aizstāšana, samazināšanas un pilnveide), ko paredz Direktīva 2010/63/ES par zinātniskiem mērķiem izmantojamiem dzīvniekiem, jo Komisijas Regulas (ES) Nr. 283/2013 un (ES) Nr. 284/2013, kā arī attiecīgās pamatnostādnes kopš to pieņemšanas nav atjauninātas, neskatoties uz to, ka ir pieejami apstiprināti alternatīvi testi un tehnoloģijas;
- AF. tā kā testēšana, lai konstatētu ietekmi uz cilvēku veselību, ietver dzīvnieku izmantošanu un tādēļ ne vienmēr ļauj precīzi noteikt iedarbību uz cilvēku;
- AG. tā kā ir jāpaātrina jaunu tādu metožu apstiprināšana, kurās neizmanto dzīvniekus un kuras sniedz informāciju par mehānismiem, kas rada toksicitāti cilvēkiem, tostarp par procesiem, kas rada negatīvu iedarbību uz cilvēkiem;
- AH. tā kā daudzu trešo valstu lauksaimniecības produktu ražošanā tiek nodrošināts zemāks cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmenis attiecībā uz atļauju izsniegšanu un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu; tā kā jānodrošina, lai ES aizsardzības līmeni neapdraudētu lauksaimniecības produktu imports no trešām valstīm;
- AI. tā kā nelikumīgi importēti augu aizsardzības līdzekļi ir nonākuši aprītē ES un tiek izmantoti, radot iespēju apdraudējumu sabiedrības veselībai un negodīgu konkurenci attiecībā pret augu aizsardzības līdzekļiem, uz kuriem attiecas atļaušanas procedūra saskaņā ar spēkā esošajiem ES tiesību aktiem;

Pieteikums darbīgo vielu apstiprināšanai

- AJ. tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paidušas bažas par pārredzamības trūkumu un interešu konfliktu saistībā ar pieteikumu iesniedzēju tiesībām, pirmo reizi iesniedzot pieteikumu darbīgās vielas apstiprināšanai, izvēlēties ziņotāju dalībvalsti (ZD);
- AK. tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paidušas bažas par pārredzamības trūkumu un interešu konfliktu saistībā ar to, ka ZD kurai Komisija uztic pienākumu atjaunināt novērtējuma ziņojumu, var būt tā pati dalībvalsts, kura sagatavojusi sākotnējo novērtējuma ziņojuma projektu;
- AL. tā kā pēc regulas stāšanās spēkā saistībā ar jaunām darbīgajām vielām pieteikumu iesniedzēji kā ZD ir izraudzījušies tikai 11 no 28 dalībvalstīm, un tas uzskatāmi norāda uz būtiskām zinātnības un personāla atšķirībām;
- AM. tā kā Francija, Nīderlande, Vācija un Apvienotā Karaliste ir izskatījušas aptuveni 80 % visu pieteikumu; tā kā Apvienotās Karalistes izstāšanās no Eiropas Savienības būtiski ietekmēs citu dalībvalstu darbu apjomu;
- AN. tā kā saskaņā ar regulas 8. panta 1. punktu pieteikuma iesniedzējam ir pienākums iesniegt kopsavilkuma dokumentu, kurā cita starpā būtu jāietver izmēģinājumu un

pētījumu kopsavilkumi un rezultāti par katru darbīgās vielas datu prasību punktu, tostarp visas iesniegtās informācijas novērtējums;

- AO. tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paudušas bažas par tiesību aktos paredzēto novērtēšanas pieeju un jo īpaši attiecībā uz to, kam būtu jāveic zinātniski pētījumi un jā sagatavo pierādījumi par darbīgo vielu novērtēšanu, kam būtu jānodrošina zinātniski recenzētas publikācijas un jānovērtē pētījumi;
- AP. tā kā saskaņā ar regulas 8. panta 5. punktu pieteikuma iesniedzējam ir pienākums pievienot dokumentiem pieejamās zinātniski recenzētās publikācijas par darbīgo vielu un tās attiecīgajiem metabolītiem;
- AQ. tā kā par jaunām darbīgajām vielām parasti ir pieejami tikai pieteikuma iesniedzēja sagatavoti dati, kas iegūti normatīvajos aktos paredzētos pētījumos;
- AR. tā kā risku novērtējumu pamatā jābūt visiem attiecīgajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem; tā kā zinātniski recenzētās publikācijas nodrošina nozīmīgu informāciju, kas papildina pieteikumu iesniedzēju sniegto informāciju par pētījumiem, kuri balstīti uz labu laboratorijas praksi (LLP), un var ietver konstatējumus, kas brīdina vērtētājus par negatīvo ietekmi, ko nekonstatē standarta pārbaudēs;
- AS. tā kā LLP principus ir izstrādājusi ESAO, lai nodrošinātu, ka pētījumi tiek veikti atbilstīgi konkrētām testēšanas metodēm, lai novērstu krāpšanu; tā kā ES šos principus ir pieņēmusi Direktīvā 2004/10/EK, kas prasa dalībvalstīm nodrošināt, lai laboratorijas, kuras veic ķīmisku vielu drošības pētījumus, atbilstu ESAO LLP principiem, kā arī Direktīvā 2004/9/EK, kura paredz pienākumu dalībvalstīm izraudzīties iestādes, kuras ir atbildīgas par LLP pārbaudēm to teritorijā;
- AT. tā kā saskaņā ar Komisijas 2015. gada ziņojumu visas dalībvalstis ir transponējušas LLP direktīvas un ir izveidojušas darboties spējīgas LLP atbilstības uzraudzības valstu programmas;
- AU. tā kā ESAO testēšanas pamatnostādnes nodrošina, ka pētījumi ir reproducējami, atbilstīgi un vienveidīgi un dod iespēju regulējošajām iestādēm novērtēt pētījumu kvalitāti un atbilstību, nodrošināt pētījumu metodikas atbilstību un veicināt datu savstarpējo atzišanu dalībvalstu starpā;

Ziņotājas dalībvalsts (ZD) novērtējuma ziņojuma projekts

- AV. tā kā saskaņā ar regulas 11. panta 2. punktu "ziņotāja dalībvalsts veic neatkarīgu, objektīvu un pārredzamu novērtējumu, ņemot vērā pašreizējās zinātnes un tehnikas atziņas";
- AW. tā kā ir konstatēts, ka dažādas dalībvalstis, veicot ziņotājas dalībvalsts pienākumus, izmanto atšķirīgu praksi, atsaucoties uz pieteikuma iesniedzēja zinātniski recenzēto publikāciju kopsavilkumiem; tā kā pamatprincips paredz, ka ikvienā zinātniskā publikācijā skaidri jānorāda citu autoru atziņas, izmantojot pēdiņas;
- AX. tā kā Parlaments atzīst debates par publikāciju kopsavilkumu riska novērtējuma ziņojumā par glifosātu, ko sagatavojis Vācijas Federālais riska novērtējuma institūts (*BfR*); tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paudušas bažas par to, ka būtiski novērtējuma elementi riska novērtējuma ziņojuma par glifosātu projektā ir pārņemti no

pieteikuma, skaidri nenorādot, ka tās ir atsauces;

EFSA atzinums par novērtējuma ziņojuma projektu un ECHA darbīgo vielu klasifikācija

- AY. tā kā Savienības augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas sistēmas uzticamība ir īpaši atkarīga no sabiedrības uzticēšanās *EFSA*, kas sniedz zinātniskos atzinumus, kuri ir lēmumu par pārtikas nekaitīgumu Eiropā pamats; tā kā satraukumu rada sabiedrības uzticības *EFSA* mazināšanās;
- AZ. tā kā pašreiz aptuveni divas trešdaļas dalībvalstu ekspertu, kuri strādā *EFSA*, pārstāv tikai sešas dalībvalstis;
- BA. tā kā saskaņā ar regulas 4. panta 1. punkta otro daļu, novērtējot darbīgo vielu, vispirms nosaka, vai ir izpildīti II pielikuma 3.6.2. līdz 3.6.4. punktā un 3.7. punktā izklāstītie apstiprināšanas kritēriji (tā dēvētie izslēgšanas kritēriji); tā kā viens no šiem izslēgšanas kritērijiem attiecas uz vielas klasifikāciju kā kancerogēnu vielu (1.A vai 1.B kategorija) saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008;
- BB. tā kā Starptautiskā Vēža izpētes aģentūra (*IARC*) saskaņā ar tās nomenklatūru ir klasificējusi glifosātu kā vielu, kas var būt kancerogēna cilvēkiem (2.A kategorija — atbilst 1.B kategorijai Regulā (EK) Nr. 1272/2008); tā kā pēc iepazīšanās ar pieejamo informāciju, tostarp ar *IARC* novērtējumu, *EFSA* un *ECHA* — Eiropas aģentūras, kas ir atbildīgas par zinātnisku novērtējumu veikšanu, kuri ir ES lēmumu par risku pārvaldību pamats, secināja, ka viela nav klasificējama kā kancerogēna saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 noteikumiem;
- BC. tā kā *IARC*, izdarot secinājumus, atbilstīgi tās darba principiem ir pamatojusies tikai uz publikācijām, *EFSA* un *ECHA*, veicot novērtējumu, ir pamatojušās galvenokārt uz nepublicētiem pētījumiem, ko pieteikuma iesniedzējs iesniedza saskaņā ar regulas 8. pantu, kā arī tām bija pieejami attiecīgie izejas dati;
- BD. tā kā vairākas citas kompetentās iestādes visā pasaulē, tostarp ASV, Kanādā, Jaunzēlandē, Austrālijā un Japānā, ir pabeigušas jaunus glifosāta novērtējumus un ir secinājušas, ka tas nav kancerogēns; tā kā glifosātu joprojām vērtē ASV Vides aizsardzības aģentūra, kuras ekoloģisko risku novērtējuma projektā skaidri noteikts, ka viela var ietekmēt putnus un zīdītājus, kā arī sauszemes un ūdens augus;
- BE. tā kā *EFSA* veikts salīdzinājums apliecina, ka 2017. gadā no 54 pesticīdiem, kas novērtēti gan ES, gan arī *IARC* sistēmā, 14 gadījumos ES klasifikācija bija konservatīvāka (un tādējādi arī stingrāka) nekā *IARC*, 11 gadījumos (glifosāts un 10 citas darbīgās vielas) — mazāk stingra un 29 gadījumos tā bija līdzvērtīga;
- BF. tā kā vairākas ieinteresētās personas ir paudušas un joprojām pauž bažas par *EFSA* un *ECHA* atzinumiem, kuros secināts, ka glifosātu nevar klasificēt kā kancerogēnu;
- BG. tā kā šīs pretrunas, kas radīja bažas, diemžēl nebija iespējams atrisināt Īpašajā komitejā;
- BH. tā kā Komisija 2017. gada oktobrī paziņoja, ka Eiropas pilsoņu iniciatīva "Aizliegt glifosātu un aizsargāt no kaitīgiem pesticīdiem gan cilvēkus, gan vidi" ir pieļaujama; tā kā vairāk nekā viens miljons iedzīvotāju aicināja Komisiju ierosināt dalībvalstīm ieviest glifosāta izmantošanas aizliegumu, veikt pesticīdu apstiprināšanas procedūras reformu un ES līmenī noteikt obligātus pesticīdu izmantošanas samazināšanas mērķus;

BI. tā kā tā dēvētie Monsanto dokumenti un Kalifornijas štata Augstākās tiesas nesēn pieņemtais spriedums lietā *Dewayne Johnson pret Monsanto* (lieta Nr. CGC-16-550128) un tā pārsūdzība ir radījuši bažas par glifosāta novērtēšanas procesa neatkarību un interešu konfliktu šajā procesā;

Darbīgo vielu apstiprināšana Komisijā

- BJ. tā kā regula paredz sešu mēnešu termiņu, lai Komisija pēc *EFSA* secinājumu saņemšanas iesniegtu regulas projektu;
- BK. tā kā lēmumā atjaunot glifosāta apstiprinājumu nebija noteikti nekādi juridiski saistoši riska mazināšanas pasākumi Savienības līmenī; tā kā Komisija nolēma apstiprināšanas nosacījumos pieņemt īpašu ieteikumu, kas paredzēja, ka dalībvalstīm, piešķirot atļauju glifosātu saturošiem augu aizsardzības līdzekļiem, jāpievērš īpaša vērība sauszemes mugurkaulniekiem radītajiem riskiem; tā kā augsts ilgtermiņa risks nemērķa sauszemes mugurkaulniekiem, tostarp zīdītājiem un putniem, tika konstatēts gandrīz visiem glifosāta lietojumiem;
- BL. tā kā *ECHA* secināja, ka glifosāts izraisa nopietnus acu bojājumus un ilgstoši ir toksisks ūdens dzīvniekiem;
- BM. tā kā nav skaidrs, kādos gadījumos Komisija un dalībvalstis uzskata, ka vide tiek nevēlami apdraudēta;
- BN. tā kā bažas rada tas, ka Komisija ar dalībvalstu atbalstu apstiprina darbīgās vielas, kuras *EFSA* ir atzinusi par tādām, kas rada augstu risku videi un bioloģiskajai daudzveidībai, ņemot vērā, ka saskaņā ar regulas 4. panta 3. punkta e) apakšpunktu augu aizsardzības līdzeklim nedrīkst būt nevēlama iedarbība uz vidi;
- BO. tā kā Eiropas Ombuds savā 2016. gada 18. februāra lēmumā lietā 12/2013/MDC norādīja, ka apliecināšanas informācijas iesniegšanai nevajadzētu ietekmēt datu prasības, kuras ir spēkā laikā, kad tiek iesniegts pieteikums saistībā ar veselības apdraudējumu novērtējumu, un kuru izpildei ir pieejamas atbilstīgas vadlīnijas;
- BP. tā kā uz apliecināšanai parasti neattiecas tāda zinātniska pārbaude vai izvērtēšana kā datiem, ko iesniedz sākotnējā pieteikumā, jo attiecībā uz tiem sistemātiski netiek veikta *EFSA* zinātniskā recenzēšana; tā kā Eiropas Ombuds savā 2016. gada lēmumā aicināja Komisiju novērtēt, vai turpmāk nevajadzētu veikt visas apliecināšanas informācijas sistemātisku *EFSA* zinātnisko recenzēšanu un vai atbilstīgi nevajadzētu grozīt vadlīnijas;
- BQ. tā kā, pamatojoties uz paveiktā darba pārbaudes ziņojumu, ko Komisija iesniedza 2018. gada februārī par desmit darbīgajām vielām, kas pārbaudītas saistībā ar Ombuda pieprasījumu, apstiprinošo datu procedūras dēļ radās situācija, ka divas darbīgās vielas — haloksifops-P un malatjons, kuru izmantošana citādi tiktu ierobežota, ir pieejamas tirgū ilgāku laiku;
- BR. tā kā datu par bioloģiskajiem zema riska pesticīdiem trūkuma galvenais iemesls ir tas, ka datu prasības ir izstrādātas ķīmiskiem augu aizsardzības līdzekļiem un tādēļ nav piemērotas bioloģiskajiem zema riska pesticīdiem;
- BS. tā kā, neskatoties uz riskiem, ko *EFSA* konstatēja savos secinājumos par darbīgajām

vielām, Komisija bieži vien riska mazināšanas pasākumus uztic dalībvalstīm, neskatoties uz to, ka regula paredz iespēju Komisijai piemērot šādus pasākumus ES līmenī; tā kā Eiropas Ombuds šādu pieeju ir nosodījis savā lēmumā lietā 12/2013/MDC;

- BT. tā kā ir lietderīgi paredzēt, lai dalībvalstis pieņemtu lēmumus par riska pārvaldības pasākumiem attiecībā uz to īpašajām situācijām;
- BU. tā kā pietiekami nav pieejami zema riska augu aizsardzības līdzekļi; tā kā no gandrīz 500 vielām, kas pieejamas ES tirgū, tikai desmit vielas ir apstiprinātas kā zema riska darbīgās vielas; tā kā zema riska augu aizsardzības līdzekļu ierobežotā pieejamība apgrūtina integrētās augu aizsardzības īstenošanu un attīstību; tā kā zema riska augu aizsardzības līdzekļu pieejamību ierobežo ilgstošais novērtēšanas, apstiprināšanas un reģistrācijas process;
- BV. tā kā mūsdienās var izmantot progresīvas tehnoloģijas, piemēram, precīzo lauksaimniecību un robotiku, lai precīzi uzraudzītu un sākotnējā posmā likvidētu nezāles vai kaitīgus insektus; tā kā progresīvās tehnoloģijas Eiropas Savienībā joprojām nav pietiekami attīstītas un šajā jomā vajadzīgs Savienības un dalībvalstu atbalsts;

Augu aizsardzības līdzekļu atļaušana dalībvalstīs

- BW. tā kā augu aizsardzības līdzekļi pirms to apstiprināšanas būtu rūpīgi jānovērtē, ņemot vērā pašreizējās zinātnes un tehnikas atziņas; tā kā personāla un/vai finansējuma trūkums var veicināt pārmērīgu paļaušanos uz novērtējumu, kas veikts saistībā ar darbīgo vielu apstiprināšanu, pieņemot lēmumus par augu aizsardzības līdzekļiem;
- BX. tā kā augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas procedūrā un jo īpaši riska novērtējuma datu prasībās būtu jāņem vērā augu aizsardzības līdzekļu faktiskais izmantojums;
- BY. tā kā, piešķirot atļauju augu aizsardzības līdzekļiem, arī turpmāk īpaša vērība jāpievērš neaizsargāto grupu apdraudējumiem; tā kā regulā neaizsargātās grupas noteiktas kā personas, kurām jāpievērš īpaša uzmanība, novērtējot augu aizsardzības līdzekļu ietekmi akūtu vai hronisku veselības traucējumu izraisīšanā; tā kā pie šīm grupām pieder grūtnieces un sievietes, kas baro bērnus ar krūti, nedzimuši bērni, zīdaiņi un bērni, veci cilvēki, strādnieki un iedzīvotāji, kas ilgu laiku pakļauti pesticīdu iedarbībai;
- BZ. tā kā saskaņā ar regulas 25. pantu, lai apstiprinātu aizsargvielas un sinerģistus, tiem piemēro tādu pašu apstiprināšanas procedūru, kādu piemēro darbīgām vielām; tā kā Komisija līdz šim nav apstiprinājusi nevienu aizsargvielu vai sinerģistu;
- CA. tā kā saskaņā ar regulas 27. pantu Komisijai ir pienākums III pielikumā iekļaut nepieņemamu papildvielu negatīvo sarakstu; tā kā Komisija vēl nav pieņēmusi papildvielu negatīvo sarakstu, taču ir paudusi nodomu to izdarīt līdz 2018. gada beigām; tā kā šāda kavēšanas ir nepieņemama, ņemot vērā šādu vielu iedarbību; tā kā vairākas dalībvalstis ir izveidojušas savu papildvielu negatīvo sarakstu, jo nav šāda Savienības līmeņa saraksta;
- CB. tā kā šādu ES līmeņa sarakstu neesamība apgrūtina augu aizsardzības līdzekļu rūpīgu riska novērtēšanu;
- CC. tā kā ir izskanējušas bažas par zonālo sistēmu un jo īpaši par kavēšanas procedūras īstenošanu un par to, ka nereti tiek veikta pieteikumu pilnīga vai daļēja pārskatīšana

saistībā ar savstarpējo atzīšanu, kuras iemesls ir vienas zonas dalībvalstu vērtēšanas modeļu atšķirīgās valsts prasības; tā kā dalībvalstu savstarpējās atzīšanas procedūras mērķis bija vienkāršot procedūras un vairot uzticību dalībvalstu starpā; tā kā savstarpējās atzīšanas procedūras piemērošana tiek uzskatīta par nozīmīgu mehānismu, lai veicinātu darba dalīšanu un nodrošinātu termiņu ievērošanu, vienlaikus garantējot optimālu aizsardzību, un tai ir būtiska nozīme iekšējā tirgus darbības nodrošināšanā;

- CD. tā kā Komisija veic darbu saistībā ar IT sistēmu — Augu aizsardzības līdzekļu apstiprināšanas pieteikumu pārvaldības sistēmu (*PPPAMS*), kas būs pieejama sabiedrībai un atvieglos savstarpējo atzīšanu;
- CE. tā kā pašreiz netiek uzraudzīti visi ES atļautie augu aizsardzības līdzekļi, jo dalībvalstīm nav pienākuma sistemātiski informēt Komisiju par to lēmumiem par atļauju piešķiršanu;
- CF. tā kā saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 283/2013 ir jāveic pētījumi par ilglaicīgo toksiskumu; tā kā Komisijas Regulā (ES) Nr. 284/2013 pašreiz ir noteikts veikt toksikoloģiskos pētījumus par iedarbību uz operatoriem, garāmgājējiem un iedzīvotājiem, kā arī uz strādājošiem, vairākus pētījumus par ilglaicīgo un hronisko toksiskumu dzīvniekiem, kā arī par apriti un iedarbību augsnē, ūdenī un gaisā, tostarp noārdīšanās ceļu un ātrumu gaisā un pārnesei pa gaisu, taču nav noteikti pētījumi par augu aizsardzības līdzekļu ilglaicīgo toksiskumu;
- CG. tā kā dalībvalstis veic augu aizsardzības līdzekļu un to iespējamo aizstājēju salīdzinošu novērtējumu; tā kā mērķis ir aizstāt šādus līdzekļus ar drošākiem augu aizsardzības līdzekļiem un neķīmiskām metodēm, piemēram, metodēm, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvā 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai¹;
- CH. tā kā nesenos ziņojumos uzsvērts, ka būtiski samazinājusies putnu un kukaiņu, jo īpaši bišu un citu apputeksnētāju, bioloģiskā daudzveidība; tā kā pēdējo 27 gadu laikā aizsargājamās teritorijās ir novērota kopējās lidojošo kukaiņu biomasas samazināšanās par vairāk nekā 75 %²; tā kā lauksaimniecības intensifikācija (piemēram, pesticīdu izmantošana, augsnes apstrāde visu gadu, mēslošanas līdzekļu intensīvāka izmantošana un agronomisko pasākumu biežums), kas minētajā analīzē netika ņemta vērā, var būt būtisks iemesls; tā kā lauksaimniecības intensifikācija ir saistīta ar augu, kukaiņu, putnu un citu sugu bioloģiskās daudzveidības vispārēju samazināšanos; tā kā it īpaši bišu un citu apputeksnētāju bioloģiskajai daudzveidībai un stabilām ekosistēmām ir ļoti būtiska nozīme, lai nodrošinātu plaukstošu un ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari;
- CI. tā kā atzinīgi vērtējams aizliegums āra vidē lietot trīs neonicotinoīdus (imidakloprīdu, klotianidīnu un tiametoksamu); tā kā nepamatoti izņēmumiem saskaņā ar 53. pantu nevajadzētu apdraudēt minēto vielu aizliegumu piemērošanu;
- CJ. tā kā pēc iespējas būtu jāierobežo arī citi sistēmiski augu aizsardzības līdzekļi, tostarp sēkļu apstrādē, ja tie apdraud cilvēku veselību un vidi;

¹ OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.

² *Hallmann, C. A., Sorg, M., Jongejans, E., Siepel, H., Hofland, N., Schwan, H.* un citi, "More than 75 percent decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas" (Kopējā lidojošo kukaiņu biomasas aizsargājamās teritorijās 27 gadu laikā ir samazinājusies par vairāk nekā 75 procentiem), *PLoS ONE* 12(10): e0185809, pieejams tīmekļa vietnē: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0185809>.

- CK. tā kā ES pastāvīgi palielinās tādu gadījumu skaits, kad izmantota un konstatēta atļaujas izsniegšana ārkārtas situācijā saskaņā ar regulas 53. panta 2. punktu; tā kā dažas dalībvalstis 53. pantu izmanto daudz biežāk nekā citas; tā kā *EFSA* nesēn veiktā novērtējumā par trīs neonikotinoīdu atļaušanu ārkārtas situācijā secināja, ka dažos gadījumos attiecīgās atļaujas tika izsniegtas atbilstīgi tiesību aktu noteikumiem, taču vairākos gadījumos attiecīgie nosacījumi netika ievēroti;
- CL. tā kā sistēmiska kavēšanās atļaušanas procedūru īstenošanā var arī veicināt atļaujas izsniegšanas ārkārtas situācijā izmantošanu; tā kā atsauce uz 53. pantā noteiktajiem izņēmumiem attiecībā uz nelieliem lietojumiem īpašās situācijās, kas faktiski nav ārkārtas situācijas, izmantošana nav ne ilgtspējīga, nedz arī atbilstīga; tā kā *EFSA* būtu jānovērtē aizstāšanas ietekme, kā arī neķīmisko metožu pieejamība;
- CM. tā kā īpaša uzmanība jāpiešķir mazā lietojuma augu aizsardzības līdzekļiem, jo pagaidām uzņēmumiem nav ekonomiska stimula izstrādāt šādus produktus;
- CN. tā kā kopš regulas stāšanās spēkā Komisija tikai vienu reizi ir izmantojusi iespēju pieprasīt *EFSA* atzinumu saskaņā ar 53. panta 2. punktu,

Vispārīgi apsvērumi

1. uzskata — lai gan ES ir viena no stingrākajām sistēmām pasaulē, gan regula, gan arī tās īstenošana ir jāuzlabo, lai sasniegtu regulas mērķi;
2. ņem vērā to, ka Komisija pašreiz veic regulas *REFIT* novērtējumu;
3. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt neatkarīgu, objektīvu un pārredzamu darbīgo vielu un augu aizsardzības līdzekļu zinātnisku novērtēšanu;
4. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt pietiekamus resursus un nodrošināt attiecīgās kompetences darbīgo vielu un augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanai, kā arī nodrošināt neatkarīgu, objektīvu un pārredzamu novērtējumu, ņemot vērā pašreizējās zinātnes un tehniskas atziņas;
5. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt uz bīstamību pamatotu izslēgšanas kritēriju pilnīgu un vienādu piemērošanu darbīgajām vielām, kuras ir mutagēnas, kancerogēnas vai reproduktīvajai funkcijai toksiskas vai kuras izraisa endokrīnos traucējumus;
6. aicina Komisiju un dalībvalstis, veicot riska pārvaldības darbības, pienācīgi piemērot piesardzības principu, ja pēc pieejamās informācijas novērtēšanas ir konstatēta iespējama kaitīga ietekme uz veselību, taču nav zinātniska pamatojuma, pieņemot riska pārvaldības pagaidu pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu augstu cilvēku veselības aizsardzības līmeni;
7. mudina Komisiju sistemātiski informēt par to, kā šis princips tiek ņemts vērā un kā tiek pieņemti lēmumi par riska pārvaldību;
8. atzinīgi vērtē Zinātnisko konsultāciju mehānisma ieteikumu Komisijai veicināt plašāku apspriešanos visā sabiedrībā, lai noteiktu ES līmeņa kopīgu redzējumu attiecībā uz ilgtspējīgu pārtikas ražošanu, tostarp uz augu aizsardzības līdzekļu nozīmi šajā nozarē; uzskata, ka cita starpā jāņem vērā tādi apsvērumi kā pārtikas kvalitāte, nekaitīgums un pieejamība, kā arī pieejamība cenas ziņā patērētājiem, taisnīgi ienākumi no

lauksaimnieciskās ražošanas, kā arī šīs nozares dzīvotspēja ilgtermiņā, klimata pārmaiņas un īstermiņa un ilgtermiņa riski un ieguvumi cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi, ko rada augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas dažādi scenāriji, tostarp integrētā augu aizsardzība un atteikšanās no šādu līdzekļu izmantošanas;

9. uzskata, ka ES sistēmā lielāka uzmanība būtu jāpievērš augu aizsardzības līdzekļu plašajai izmantošanai, kā arī to neatbilstīgai izmantošanai profilaktiskos nolūkos un šādas izmantošanas ietekmei uz cilvēku veselību, dzīvnieku veselību un vidi, kā arī uz rezistences veidošanos mērķa organismos;
10. uzsver — ņemot vērā Direktīvas 2009/128/EK saistību ar atļaušanas sistēmu, ir svarīgi to īstenot pilnībā, jo īpaši noteikumus par integrēto augu aizsardzību un atbilstīgu lauksaimnieku apmācību šajā jomā; norāda, ka, lai iegūtu plašāku informāciju, jāpievēršas Parlamenta veiktajam darbam šajā jautājumā;
11. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt atbilstību starp darbīgo vielu apstiprināšanas un augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas mērķi saskaņā ar šo regulu un Direktīvas 2009/128/EK mērķi;
12. aicina Komisiju un dalībvalstis turpmāk neapstiprināt darbīgās vielas vai augu aizsardzības līdzekļus, ko izmanto desikācijai;
13. aicina Komisiju un dalībvalstis turpmāk neatļaut lietot augu aizsardzības līdzekļus teritorijās, ko izmanto plašāka sabiedrība vai arī neaizsargātās grupas, kā noteikts Direktīvas 2009/128/EK 12. panta a) punktā;
14. aicina Komisiju ieviest īpašus pasākumus ar mērķi regulā nodrošināt neaizsargāto grupu efektīvu aizsardzību, lai nekavējoties un bez izņēmuma tiktu izbeigta pesticīdu lietošana plašās teritorijās skolu, bērnu aprūpes iestāžu, spēļu laukumu, slimnīcu, dzemdību namu un aprūpes iestāžu tuvumā;
15. aicina Komisiju veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu pesticīdu tirdzniecības statistikas publisku pieejamību par katru darbīgo vielu un katru dalībvalsti, kā arī lai panāktu statistikas par pesticīdu izmantošanu turpmāku uzlabošanu nolūkā nodrošināt pilnīgu informāciju vides riska novērtējumam, kā arī salīdzinošai novērtēšanai saskaņā ar regulu;
16. aicina izveidot efektīvu pēctirgus uzraudzības sistēmu, lai sistemātiski uzraudzītu augu aizsardzības līdzekļu izmantošanas ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību un uz vidi kopumā, tostarp ilgtermiņā; uzsver, ka augu aizsardzības līdzekļu pēctirgus uzraudzības sistēmai būtu jānodrošina efektīva datu vākšana un apmaiņa visu ieinteresēto personu starpā un ka šādai sistēmai jābūt pārredzamai un pieejamai sabiedrībai; aicina *EFSA* un *ECHA* izstrādāt saskaņotas pamatnostādnes pēctirgus efektīvai uzraudzībai šajā jomā;
17. aicina Komisiju izstrādāt standartizētu ES līmeņa IT platformu vai datubāzi, lai veicinātu pēctirgus uzraudzības datu apmaiņu, un uzstāj, ka šādi pēctirgus uzraudzības dati un citi pieejamie uzraudzības dati ir jāizmanto lēmumos par atļaujas piešķiršanu;
18. aicina Komisiju ātrāk īstenot izmēģinājuma projektu "Vides monitorings attiecībā uz pesticīdu izmantošanas ietekmi uz medus bitēm", izmantojot kuru cita starpā varēs novērtēt ES tiesību aktu īstenošanu attiecībā uz pesticīdu lietošanu un atļaujām;

19. aicina Komisiju veikt epidemioloģisku pētījumu par augu aizsardzības līdzekļu ietekmi uz cilvēku veselību;
20. aicina Komisiju turpināt izstrādāt un īstenot pieejas, lai risinātu jautājumus saistībā ar ķīmisko vielu kumulatīvo ietekmi, atbalstot visu attiecīgo ES tiesību aktu integrētu un koordinētu novērtēšanu;
21. atzinīgi vērtē *EFSA* īstenoto projektu ar mērķi modelēt attīstības neirotoksicitāti, taču uzskata, ka ar to nepietiek un ka jānosaka juridiska prasība novērtēt darbīgo vielu un citu pesticīdu sastāvdaļu ietekmi uz attīstības neirotoksicitāti atļaujas piešķiršanas procesā; tādēļ aicina Komisiju apsvērt iespējas, kā nodrošināt, lai tiktu novērtēta darbīgo vielu un citu augu aizsardzības līdzekļu sastāvdaļu ietekme uz attīstības neirotoksicitāti, pilnībā ņemot vērā uzticamu un uz cilvēku vērstu AN bīstamības izvērtēšanas metožu, kurās neizmanto dzīvniekus, pieejamību;
22. uzskata, ka ir ļoti svarīgi Savienībā turpināt attīstīt pētniecību un inovāciju, un tādēļ aicina panākt, lai programma "Apvārsnis Eiropa" un citi Savienības finanšu instrumenti, kā arī dalībvalstis nodrošinātu pietiekamu finansējumu, lai:
 - a) veicinātu neatkarīgu izpēti par augu aizsardzības līdzekļu ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību, vidi un lauksaimniecības produktu ražošanu;
 - b) veicinātu augu aizsardzības līdzekļu alternatīvu izpēti, tostarp neķīmisku metožu un zema riska pesticīdu izpēti, nolūkā piedāvāt lauksaimniekiem jaunus risinājumus ilgtspējīgai lauksaimnieciskajai darbībai, kā arī veicinātu agroekoloģisko un precīzās lauksaimniecības metožu pētniecību nolūkā pēc iespējas samazināt ārējo ieguldījumu un optimizēt mērķtiecīgu un ilgtspējīgu augu aizsardzību;
23. aicina Komisiju ņemt vērā tāda tiesiskā regulējuma nozīmi, kas veicina inovāciju un izpēti, lai izstrādātu efektīvākus un drošākus augu aizsardzības līdzekļus un to alternatīvas;
24. atgādina, ka drošas un efektīvas augu aizsardzības pieejamībai ir ļoti būtiska nozīme, lai lauksaimnieki varētu novērst dabiskas izcelsmes piesārņotājus pārtikā, piemēram, kancerogēnus mikotoksīnus, kas apdraud pārtikas nekaitīgumu;
25. norāda, ka kultūraugi, augsne un klimatiskie apstākļi dalībvalstīs un jo īpaši Eiropas Savienības tālākos reģionos ir ļoti daudzveidīgi un īpaši; aicina šo daudzveidību ņemt vērā atļaušanas procedūrās;
26. aicina *EFSA* un Komisiju uzlabot saziņu par riskiem, lai atbilstīgā, saprotamā un viegli pieejamā veidā informētu sabiedrību; uzskata, ka ir svarīgi uzlabot sabiedrības informētību par bīstamību un riskiem, kā arī par pieļaujamu un nevēlamu bīstamību un risku, vairot izpratni par atbilstības MAL robežvērtībām līmeni Eiropā, kā arī informēt lietotājus par iespējamajiem riska mazināšanas pasākumiem;
27. aicina pilnībā īstenot aizstāšanas, samazināšanas un pilnveides principu;
28. aicina darbīgo vielu, aizsargvielu, sinerģistu, citu papildvielu un preparātu testēšanā izmantot testus un tehnoloģijas, kurās neizmanto dzīvniekus, un izvērtēt darbīgo vielu un augu aizsardzības līdzekļu kumulatīvo iedarbību, kā arī maisījumu iedarbību, ja šādi

testi un tehnoloģijas ir pieejami;

29. aicina atjaunināt Komisijas Regulas (ES) Nr. 283/2013 un (ES) Nr. 284/2013, ja ir pieejami apstiprināti alternatīvi testi un tehnoloģijas;
30. aicina Komisiju ņemt vērā zinātnes atziņas un tehnoloģijas, lai izstrādātu jaunas standartizētās zinātnes metodes un tādējādi uzlabotu tiesību aktos paredzētās testēšanas prognozējamību un dzīvnieku izmantošanu aizstātu ar citām metodēm;
31. aicina Komisiju izpētīt, kā varētu pieprasīt atvērtas piekļuves datubāzē, kas paredzēta *ECHA/EFSA* uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus, iesniegt attiecīgus cilvēka datus, piemēram, datus, kas iegūti, klīniskos pētījumos pārbaudot zāles, lai cilvēku datus varētu izmantot tādu testēšanas metožu apstiprināšanai, kurās neizmanto dzīvniekus;
32. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt no trešām valstīm importētu lauksaimniecības produktu efektīvu kontroli, lai panāktu augstu aizsardzības līmeni un vienlīdzīgus konkurences apstākļus Eiropas pārtikas ražošanas nozarei;
33. aicina dalībvalstis un Komisiju pastiprināt centienus, lai apturētu nelikumīgu augu aizsardzības līdzekļu tirdzniecību, jo šādi līdzekļi apdraud Savienības tiesību aktos noteiktos mērķus šajā jomā;

Pieteikums darbīgo vielu apstiprināšanai

34. aicina Komisiju ierosināt grozīt regulu, lai tajā noteiktu pilnvaras pieņemt darba programmu saistībā ar ziņotāju dalībvalstu noteikšanu, kurām iesniedz pieteikumus darbīgo vielu apstiprināšanai, pamatojoties uz neatkarīga, objektīva un pārredzama novērtējuma kritērijiem, proti, pieredze, resursi, interešu konflikta neesamība, nozīmīgums līdzekļa ražošanā, tehniskās iespējas, kā arī spēja nodrošināt zinātniski pamatotus un uzticamus rezultātus konkrētā termiņā vienlaikus ar visaptverošu salīdzinošas izvērtēšanas procesu un apspriedēm ar ieinteresētajām personām, kas būtu līdzīga darbīgo vielu atkārtotas apstiprināšanas sistēmai;
35. aicina Komisiju uzticēt apstiprinājuma atjaunošanas pieteikuma novērtēšanu dalībvalstij, kas nav bijusi atbildīga par iepriekšējo novērtēšanu, ar nosacījumu, ka tā var nodrošināt nepieciešamo zinātnības un resursu līmeni;
36. prasa Komisijai nodrošināt, lai par ziņotājām dalībvalstīm kļūst tikai tādas dalībvalstis, kuras var nodrošināt augstas kvalitātes novērtējumu un kurās īsteno efektīvas procedūras interešu konflikta novērtēšanai;
37. aicina Komisiju ar *EFSA* atbalstu novērtēt dalībvalstu references laboratorijas, kuras piesaistītas attiecīgo ziņotāju dalībvalstu kompetentajām iestādēm, lai nodrošinātu vienādu zinātnības līmeni ziņotāju dalībvalstu novērtējuma ziņojumu projektu (NZP) sagatavošanā;
38. aicina arī dalībvalstis atbildīgi veikt sertificēto laboratoriju ar LLP revīziju un aicina Komisiju izveidot Savienības sistēmu dalībvalstu veikto revīziju pārbaudei;
39. ņem vērā Komisijas priekšlikumu attiecībā uz ES riska novērtēšanas pārredzamību un ilgtspēju pārtikas aprītē un tādēļ atzinīgi vērtē iespēju uzlabot pašreizējo situāciju šajā jomā;

40. uzskata, ka ir svarīgi, lai pieteikumu iesniedzējiem būtu pienākums publiskā reģistrā uzskaitīt visus regulējumā paredzētos pētījumus un lai būtu paredzēts apsvērumu iesniegšanas termiņš, kurā visas ieinteresētās personas varētu iesniegt to rīcībā esošos datus, lai varētu nodrošināt, ka ir ņemta vērā visa attiecīgā informācija; uzsver, ka noteikumiem par publisko reģistru būtu jāparedz arī sertificētas laboratorijas reģistrācija pētījuma uzsākšanas un pabeigšanas dienā, kontroles datu publicēšana, kas jāiekļauj vēsturisko kontroles datu reģistrā, kā arī izmantotās pārbaudes metodes, vienlaikus nodrošinot personas datu aizsardzību; uzskata, ka pieteikumam var pievienot tikai informāciju par regulējumā paredzētiem un reģistrētiem pētījumiem;
41. uzsver, ka jāpieprasa pieteikumu iesniedzējiem mašīnlasāmā formātā iesniegt ziņotājai dalībvalstij informāciju par visiem pētījumiem, tostarp izejas datus;
42. aicina nodrošināt sabiedrībai piekļuvi visiem iepriekš minētajiem pētījumiem, tostarp visiem papildu datiem un informācijai attiecībā uz pieteikumiem atļauju saņemšanai, mašīnlasāmā formātā, lai nodrošinātu pārredzamību un tādējādi veicinātu neatkarīgu kontroli, vienlaikus aizsargājot personas datus un nodrošinot, ka tie, kuri pieprasa pētījumus, var tos izmantot vienīgi nekomerciālos nolūkos, lai aizsargātu attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības;
43. aicina Komisiju novērtēt, vai būtu lietderīgi atcelt prasību pieteikuma iesniedzējam iesniegt pieejamās zinātniski recenzētas publikācijas par darbīgo vielu un tās preparātiem un uzticēt šo uzdevumu ziņotājai dalībvalstij, kurai palīdz *EFSA*;
44. uzsver, ka zinātniski recenzētajām publikācijām, ja tādas ir pieejamas, novērtējumā būtu jāpiešķir tāda pati nozīme kā uz LLP balstītiem pētījumiem; uzskata, ka zinātniski recenzētās publikācijas un uz LLP pamatoti pētījumi ir derīgi izmantošanai novērtējumā, un tos ņem vērā atbilstīgi pētījumu salīdzinošajai kvalitātei un to nozīmīgumam attiecīgajā pieteikumā;
45. prasa Komisijai novērtēt, vai būtu lietderīgi atcelt prasību, ka pieteikuma iesniedzējam ir jānovērtē pieteikumā iesniedzamie dati, uzticot šo uzdevumu ziņotājām dalībvalstīm;
46. aicina neatkarīgi atkārtoti novērtēt spēkā esošos noteikumus par publikāciju kopsavilkumu, lai nodrošinātu, ka tiek ņemti vērā visi attiecīgie pētījumi;

Ziņotājas dalībvalsts novērtējuma projekts

47. uzstāj, ka ziņotājām dalībvalstīm būtu stingri jāpiemēro regulas 9. pants, lai nodrošinātu, ka pieteikums pirms tā atzīšanas par pieņemamu ir pilnīgs;
48. uzsver, ka novērtējumā būtu jāiekļauj rūpīgs izejas datu novērtējums, kā arī ar gatavo preparātu saistīto datu novērtējums, kas pieejams novērtējuma posmā; aicina ziņotāju dalībvalsti novērtējuma ziņojuma projektā pierādīt, ka ir pienācīgi pārbaudīts visu pētījumu atbilstība, zinātniskā kvalitāte un derīgums, un, ja vajadzīgs, iekļaut vēl citus pētījumus, ko pieteikuma iesniedzējs uzskata par nenozīmīgiem; norāda, ka, noraidot paziņotos datus par nelabvēlīgu ietekmi, jāņem vērā tikai zinātniskos pierādījumos iegūts pamatojums, piemēram, atbilstīgi piemērojot attiecīgās *ESAO* vadlīnijas;
49. aicina Komisiju novērtēt, kā labāk nodrošināt, ka darbīgās vielas tiek novērtētas, ņemot vērā biežāk izmantotos lietojumus un preparātus, to devas un attiecīgos iedarbības scenārijus;

50. aicina visus novērtējumus veikt, pamatojoties uz visu pieejamo pierādījumu sistemātisku pārskatīšanu un nodrošinot pilnīgu pārredzamību attiecībā uz pierādījumu "svaru";
51. iesaka ziņotājām dalībvalstīm pēc iespējas ierobežot informācijas reproducēšanas un reproducēt informāciju tikai pamatos un pienācīgi paziņotos gadījumos; uzstāj, ka, ja novērtējumu veic pieteikuma iesniedzējs un ja tiek izmantota pieteikuma dokumentos sniegta informācija, būtu skaidri jānodala novērtējums, ko veikusi iestāde, un novērtējums, ko veicis pieteikuma iesniedzējs;

EFSA atzinums par novērtējuma ziņojuma projektu un ECHA darbīgo vielu klasifikācija

52. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai riska novērtējumā tiktu iekļautas galvenās pārbaudes (piemēram, augsnes organismu mūsdienīgas ekotoksikoloģiskās pārbaudes un novērtējums par atlieku koncentrāciju vidē, proti, putekļos, vējā, gaisā un ūdenī, pārbaudes attiecībā uz vielu toksisko iedarbību ilgtermiņā, jo īpaši uz neaizsargātām grupām) un mūsdienīgas zinātnes atziņas, tehnoloģijas un metodes;
53. aicina Komisiju pienācīgi atjaunināt pārskatu par jaunākajām vadlīnijām un testēšanas pamatnostādņēm;
54. aicina Komisiju atvieglot un uzlabot saskaņošanas procesa pabeigšanu attiecībā uz datu prasībām un metodikām, jo īpaši par vadlīnijām tādās jomās kā ekotoksikoloģija, aprīte un iedarbība uz vidi;
55. aicina Komisiju noteikt maksimālo atlieku līmeni augsnē un virszemes ūdeņos, cita starpā izmantojot datus, kas iegūti, veicot pētīgus vides uzraudzību;
56. aicina ātrāk un efektīvāk noteikt MAL pārtikā un barībā, kā arī nodrošināt lielāku konsekvenci, standartizējot novērtēšanas termiņus starp MAL un apstiprināšanu vai apstiprināšanas atjaunošanu;
57. aicina datus, kas iegūti, veicot pētīgus vides uzraudzību, izmantot, lai pārbaudītu paredzamās koncentrācijas vidē (PKV) precizitāti aprītes vidē modeļos;
58. aicina Komisiju ierosināt grozīt Komisijas Regulu (ES) Nr. 284/2013, lai iekļautu tajā datu prasības attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu ilgtermiņa toksicitāti un turpmākajiem iedarbības veidiem, jo īpaši saistībā ar vēju un augsnes eroziju ūdens ietekmē, izmantojot mūsdienīgas modelēšanas metodes;
59. aicina *EFSA* regulāri atjaunināt tās vadlīnijas atbilstīgi jaunākajām norisēm visās attiecīgajās jomās, lai novērtētu darbīgo vielu, preparātu un maisījumu atlieku līmeņa īstermiņa un ilgtermiņa iedarbību uz virszemes ūdeņiem un augsni, kā arī atlieku līmeņus vējā un putekļos;
60. uzskata, ka vadlīnijām jāsniedz pietiekami skaidras norādes riska novērtētājiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu novērtējumu, kā arī paredzamību un atbilstību pieteikumu iesniedzējiem;
61. aicina Komisiju un dalībvalstis Augu, dzīvnieku, pārtikas aprītes un dzīvnieku barības pastāvīgajā komitejā (PAFF komiteja) nekavējoties pieņemt visas ierosinātās pamatnostādnes, tostarp atjauninātās pamatnostādnes par bitēm, ko *EFSA* izmantoja

nesen sagatavotā pārskatā par trīs neonicotinoīdiem;

62. aicina *EFSA* turpināt atjaunināt pamatnostādnes par bitēm neatkarīgi no tā, vai tiks pieņemtas ierosinātās pamatnostādnes, lai ņemtu vērā citas apputeksnētāju sugas, kā arī maisījumu ietekmi un tehniskās iespējas;
63. atzinīgi vērtē izmēģinājuma novērtējumu par kumulatīvo iedarbību un aicina to pabeigt, kā plānots, līdz 2018. gada beigām un drīzumā atļaujas izsniegšanas procesā iekļaut kumulatīvās iedarbības riska novērtējumu; aicina papildus pētījumiem par iedarbību uz nervu un endokrīno sistēmu piešķirt prioritāti pētījumiem par citiem iedarbības veidiem, kā arī paātrināt tos;
64. aicina *EFSA*, Komisiju un dalībvalstis, aprēķinot "drošās" iedarbības devas, piemērot papildu drošības koeficientu, lai novērstu maisījuma potenciālo toksicitāti gadījumos, kad neskaidrība joprojām ir augsta, un to nemazina maisījumu papildu pārbaudes;
65. aicina *EFSA* un *ECHA* informāciju, kas sniegta to tīmekļa vietnēs, padarīt lietotājdraudzīgāku un veicināt datu izgūšanu;
66. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai neatkarīgi valstu eksperti tās pietiekami pārstāvētu *EFSA*; iesaka dalībvalstīm lietiski iesaistīties *EFSA* darbā;
67. iesaka nodrošināt iespēju gūt zinātnes atziņas un spējas, atbalstot, paplašinot un stiprinot ekspertu tīklu, ko veido ES aģentūras, dalībvalstu iestādes, institūti un universitāšu pētnieki, kas iesaistīti riska novērtēšanā;
68. iesaka arī veidot sadarbību starptautisko zinātnes tīklu ietvaros ar starptautiskajiem ekspertiem, lai veicinātu zinātniskās apspriedes un ieguldījumu nolūkā stiprināt starptautisko sadarbību zinātniskās recenzēšanas sistēmas ietvaros, kas ļauj iegūt vairāk starptautiski atzītus augstas kvalitātes rezultātus;
69. iesaka *EFSA* publicēt savus atzinumus zinātniski recenzētos žurnālos, lai veicinātu konstruktīvas apspriedes un rosinātu un sekmētu dalībvalstu ekspertu un citu zinātnieku aktīvāku līdzdalību tās darbā;
70. aicina nodrošināt *EFSA* un *ECHA* pietiekamu finansējumu, lai tās varētu neatkarīgi, objektīvi un pārredzami veikt savus uzdevumus, nodrošinot augsta līmeņa cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību, un sagatavoties paredzamajai papildu darba slodzei;
71. uzsver, ka augu aizsardzības līdzekļu atļaušanas sistēmas uzticamība ir īpaši atkarīga no sabiedrības uzticēšanās Eiropas aģentūrām; uzsver, ka liela nozīme sabiedrības uzticības saglabāšanā ir zinātnisko novērtējumu procesa pārredzamībai; turklāt atzinīgi vērtē *EFSA* pastāvīgos centienus uzlabot sistēmu un tās objektivitātes politikas pēdējo atjaunināšanu 2017. gada jūnijā, lai nodrošinātu neatkarību un iespējamo interešu konfliktu pārvaldību;
72. aicina *EFSA* nodrošināt, ka visi eksperti, kas piedalās novērtējumā, publisko interešu deklarāciju un ekspertus, kuriem ir interešu konflikts, izslēgt no piedalīšanās visos salīdzinošās izvērtēšanas procesa posmos;
73. ierosina Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes ietvaros izveidot neatkarīgu uzraudzības

komiteju, kuras uzdevums būtu analizēt iespējamus interešu konfliktus un nodrošināt Eiropas ekspertu reputāciju;

74. aicina piešķirt atbilstīgus resursus, lai varētu pabeigt vispārējo pēctirgus vides uzraudzību un analīzi, tostarp pesticīdu atlieku augsnē un putekļos uzraudzību, un par tās rezultātiem informēt arī *EFSA*;
75. aicina *EFSA* nodrošināt nepieciešamās speciālās zināšanas, lai pilnīgi novērtētu neķīmisko metožu pieejamību un piemērošanu;
76. aicina Komisijas Zinātnisko konsultāciju mehānismu pēc pieprasījuma veikt mediatora funkciju zinātnieku domstarpībās par darbīgām vielām;
77. aicina Zinātnisko konsultāciju mehānismu uzsākt visu pieejamo pētījumu par glifosāta un glifosātu saturošu preparātu kancerogenitāti sistemātisku pārskatīšanu, lai novērtētu, vai ir pamatoti pārskatīt glifosāta apstiprinājumu saskaņā ar regulas 21. pantu;

Darbīgo vielu apstiprināšana Komisijā

78. pauž dziļu nožēlu par vairākkārtīgu kavēšanos dalībvalstu un Komisijas līmenī pirms un pēc *EFSA* veiktās salīdzinošās izvērtēšanas, jo īpaši kavēšanos tādu vielu novērtēšanā, kas atbilst izslēgšanas kritērijiem, un mudina ziņotājas dalībvalstis un Komisiju ievērot regulā noteiktos termiņus;
79. uzsver, ka jānodrošina politiska pārskatatbildība par īstenošanas aktu pieņemšanu, izmantojot komiteju procedūru; pauž bažas par pārredzamības trūkumu PAFF komitejā; aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot procedūru vispārējo pārredzamību, tostarp sagatavojot komiteju apspriežu sīki izstrādātus protokolus un attiecīgās nostājas, jo īpaši sniedzot skaidrojumus un pamatojumu PAFF komitejas lēmumiem un publiskojot dalībvalstu balsojumus;
80. aicina Komisiju un dalībvalstis apstiprināt objektivitātes politiku un nodrošināt, ka Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas locekļiem nav interešu konflikta;
81. aicina Komisiju un dalībvalstis stingri piemērot regulas 4. pantu, kā arī pieņemt skaidrus zinātniski pamatotus kritērijus attiecībā uz to, kas ir nevēlama iedarbība uz vidi, ņemot vērā dažādu augu aizsardzības līdzekļu faktisko iedarbību (akūtu vai hronisku traucējumu izraisīšanā);
82. aicina Komisiju stingri ierobežot apstiprinājuma datu procedūras izmantošanu atbilstoši Regulas 6. panta f) punktā noteiktajam mērķim, proti, ja pieņem jaunas prasības novērtējuma laikā vai jaunu zinātnes un tehnikas atziņu dēļ; uzskata, ka sabiedrības veselības un vides aizsardzībai jābūt augstākajai prioritātei, taču vienlaikus jānodrošina, lai pieteikumu iesniedzējiem būtu noteikti pietiekami termiņi atļauju saņemšanai; uzsver, ka darbīgo vielu apstiprināšanā svarīga nozīme ir pilnīgiem dokumentiem; pauž nožēlu, ka izņēmumi, kas atļauti saskaņā ar apstiprinošo datu procedūru, ir izraisījuši to, ka vismaz divas darbīgās vielas, kuru izmantošana citādi tiktu ierobežota, ir pieejamas tirgū ilgāku laiku;
83. aicina Komisiju grozīt attiecīgās vadlīnijas, lai *EFSA* varētu veikt apstiprinošo datu sistemātisku un pilnīgu salīdzinošo izvērtēšanu, līdzīgi kā pieteikumā sniegto sākotnējo

datu gadījumā;

84. aicina Komisiju darbīgo vielu apstiprināšanas procedūrā iekļaut juridiski saistošus riska mazināšanas pasākumus, lai novērstu konkrētus riskus, ko rada augu aizsardzības līdzekļi, vienlaikus sniedzot atbalstu dalībvalstīm, lai tās varētu noteikt to konkrētajai situācijai piemērotus riska mazināšanas pasākumus, ņemot vērā agronomiskos, klimatiskos un vides apstākļus to teritorijā;
85. aicina Komisiju arī nodrošināt, lai pēctirgus uzraudzības laikā tiktu novērtēta īstenoto riska mazināšanas pasākumu efektivitāte un lietderība;
86. aicina Komisiju nodrošināt regulas 25. panta pilnīgu piemērošanu, lai aizsargvielas un sinerģistus varētu izmantot tikai pēc to apstiprināšanas; uzsver, ka datu prasībām aizsargvielu un sinerģistu apstiprināšanai jābūt tādām pašām, kādas noteiktas darbīgajām vielām, un aicina pieņemt īstenošanas aktu saskaņā ar regulas 25. panta 3. punktu;
87. aicina Komisiju līdz 2018. gada beigām pieņemt papildvielu pirmo negatīvo sarakstu saskaņā ar regulas 27. pantu, kā arī kritērijus un procedūru turpmāko sarakstu pieņemšanai; šajā saistībā aicina integrēt datus, kas prasīti *REACH*, *CLP* regulā un *Biocīdu* regulā, kā arī datus, ko ieguvušas dalībvalstis, sagatavojot savu papildvielu negatīvo sarakstu;
88. aicina Komisiju saskaņā ar 2017. gada 15. februāra rezolūciju par bioloģiskajiem zema riska pesticīdiem un 2018. gada 13. septembra rezolūciju par regulas īstenošanu iesniegt īpašu tiesību akta priekšlikumus, lai grozītu regulu ārpus pašreiz veiktās *REFIT* procedūras, lai nodrošinātu stingru, kvalitatīvu un paātrinātu novērtēšanas, atļaušanas un reģistrācijas procesu;
89. aicina Komisiju uzlabot pārredzamību, izveidojot tīmekļa lapu, kurā redzami katras darbīgās vielas apstiprināšanas termiņi un posmi, norādot ziņotājas dalībvalsts, *EFSA* un *ECHA* lēmumus, *PAFF* komitejas lēmumus, licences termiņu un citu būtisku informāciju;

Augu aizsardzības līdzekļu atļaušana dalībvalstīs

90. aicina Komisiju veikt zonālās sistēmas padziļinātu novērtējumu, lai noteiktu, kā vislabāk nodrošināt augu aizsardzības līdzekļu pienācīgi saskaņotu zinātnisku novērtēšanu, vienlaikus saglabājot dalībvalstu atbildību par to atļaušanu, ierobežošanu vai atļaujas atteikumu, un pārskatīt atļaujas atteikuma ierobežojumus;
91. uzskata, ka savstarpējas atzīšanas procedūra ir ārkārtīgi svarīga, lai varētu sadalīt darba slodzi un uzlabot termiņu ievērošanu; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstis ar kavēšanos veic novērtējumus, izskatot pieteikumus atļaujas saņemšanai, un par īstenošanas problēmām, ko izraisa savstarpējās atzīšanas princips; aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm uzlabot zonu sistēmas darbību; uzsver, ka spēkā esošo tiesību aktu īstenošanu pilnībā vajadzētu veikt ar mērķi novērst darba dublēšanos un nodrošināt, ka lauksaimniekiem jaunās vielas ir pieejamas bez liekas kavēšanās;
92. mudina dalībvalstis ievērot regulā noteiktos termiņus augu aizsardzības līdzekļu novērtēšanai un noteikumus par savstarpējo atzīšanu;

93. aicina *EFSA* pieņemt saskaņotas pamatnostādnes attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļu novērtējumu un attiecīgi Komisiju — tās pieņemt;
94. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visi augu aizsardzības līdzekļi tiktu pienācīgi novērtēti, tostarp dažādos iedarbības scenārijos, pamatojoties uz datiem, kas iegūti par augu aizsardzības līdzekli, un uzskata, ka datu par augu aizsardzības līdzekļiem ekstrapolācija veicama, izmantojot tikai tos datus, kas iegūti par darbīgajām vielām, ja tie ir zinātniski pamatoti un pēctirgus uzraudzības ietvaros atzīti par uzticamiem;
95. aicina Komisiju divu gadu laikā iesniegt Parlamentam sīki izstrādātu ziņojumu par valstu augu aizsardzības līdzekļu riska novērtēšanas un riska pārvaldības praksi;
96. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai visu lēmumu par augu aizsardzības līdzekļu atļaušanu pamatā būtu faktiskās iedarbības (akūtas vai hroniskas) uz neaizsargātām grupām riska pienācīgs novērtējums, kā arī aicina atbilstīgi grozīt attiecīgās *EFSA* pamatnostādnes;
97. uzsver, ka jāpieprasa pieteikumu iesniedzējiem mašīnlasāmā formātā iesniegt dalībvalstij, kas izskata pieteikumu atļaujas saņemšanai, informāciju par visiem pētījumiem, tostarp izejas datus;
98. aicina nodrošināt sabiedrībai piekļuvi visiem iepriekš minētajiem pētījumiem, tostarp visiem papildu datiem un informācijai attiecībā uz pieteikumiem atļauju saņemšanai mašīnlasāmā formātā un kopumā, lai nodrošinātu pārredzamību un tādējādi veicinātu neatkarīgu kontroli, vienlaikus aizsargājot personas datus un nodrošinot, ka tie, kuri pieprasa pētījumus, var tos izmantot vienīgi nekomerciālos nolūkos, lai aizsargātu attiecīgās intelektuālā īpašuma tiesības;
99. aicina Komisiju novērtēt, vai būtu lietderīgi uzticēt *EFSA* atbildību par augu aizsardzības līdzekļu riska novērtēšanu, taču uzskata, ka attiecīgais lēmums par augu aizsardzības līdzekļu apstiprināšanu būtu jāpieņem valsts līmenī, lai ņemtu vērā situāciju attiecīgajā valstī;
100. aicina dalībvalstis uzlabot efektivitāti, īstenojot efektīvāku koordinēšanu zonu starpā un zonās, lai efektīvāk sadalītu darba apjomu un pēc iespējas labāk izmantotu katras dalībvalsts resursus, un atļaut izņēmumu piemērošanu saskaņā ar regulas 53. pantu tikai gadījumos, kad stingri ievērotas spēkā esošās prasības;
101. uzskata, ka jāuzlabo savstarpējās atzīšanas sistēma zonās;
102. aicina dalībvalstis labāk īstenot atļauju piešķiršanas procedūras valsts līmenī, lai samazinātu to izņēmumu un pagarinājumu skaitu, ko saskaņā ar regulas 53. pantu piešķir faktiskās ārkārtas situācijās; aicina dalībvalstis stingri piemērot regulas 53. pantu, pieņemt un izskatīt tikai pilnīgus pieteikumus izņēmumu piemērošanai un Komisijai un citām dalībvalstīm iesniegt tikai pilnīgus paziņojumus par izņēmumiem;
103. aicina Komisiju pilnībā izmantot tās kontroles tiesības saskaņā ar 53. panta 2. un 3. punktu, lai ierobežotu izņēmumu un termiņu pagarinājumu piešķiršanu saskaņā ar 53. pantu un izmantotu tos tikai pamatotās ārkārtas situācijās;
104. aicina dalībvalstis nodrošināt, lai pirms atļaujas piešķiršanas ārkārtas situācijās saskaņā ar 53. pantu tiktu rīkota sabiedriskā apspriešana ar ieinteresētajām personām, neradot nevajadzīgu kavēšanos atļaujas piešķiršanā ārkārtas situācijās un nodrošinot, ka visas

attiecīgās ieinteresētās personas tiek savlaicīgi informētas par to, vai ārkārtas atļauja ir piešķirta vai atteikta;

105. aicina dalībvalstis publicēt pilnīgus pieteikumus, ko tās saņem, kad tiek pieprasīta atļaujas piešķiršana ārkārtas situācijās saskaņā ar 53. pantu neatkarīgi no tā, vai atļauja tiek piešķirta vai atteikta;
106. aicina Komisiju pilnībā izstrādāt metodes, ar kurām nosaka, vai būtu jāpiemēro konkrētas atkāpes, jo īpaši attiecībā uz "nebūtisku ietekmi" vai "nopietnu apdraudējumu augu veselībai";
107. aicina dalībvalstis informēt citai citu, Komisiju un sabiedrību par augu aizsardzības līdzekļu atļaušanu un atļaujas atsaukšanu, kā arī par riska samazināšanas pasākumiem, lai nodrošinātu ES līmeņa augu aizsardzības līdzekļu uzraudzību tirgū un ar tiem saistīto risku pārvaldību;
108. aicina Komisiju un dalībvalstis uzlabot datu apmaiņu par drošākiem augu aizsardzības līdzekļiem, ar ko varētu aizstāt augu aizsardzības līdzekļus, ko iespējams aizstāt, lai veicinātu augu aizsardzības līdzekļu salīdzinošu izvērtēšanu;
109. norāda, ka pētījumi par vara izmantošanu teritorijās, kur to lieto ilgstoši, norāda uz iedarbību uz augsnes mikrobioloģiju; piekrīt, ka varš uzskatāms par pagaidu materiālu, ko izmanto augu aizsardzībai, un ka tā izmantošana pakāpeniski jāpārtrauc, tiklīdz ir pieejamas labākas alternatīvas;
110. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt ilgtspējīgu un ekoloģisku augu aizsardzības līdzekļu alternatīvu, integrētu augu aizsardzības pasākumu un zema riska pesticīdu uzlabošanu un izmantošanu, jo tie ir nozīmīgi pasākumi, lai mazinātu augu aizsardzības nelabvēlīgo ietekmi; atzīst, ka jāturpina veikt pētījumi par šādu produktu uzlabošanu; tādēļ aicina Komisiju novērtēt iespējas veicināt inovāciju šajā jomā;
111. aicina Komisiju ierosināt grozīt regulu, lai procedūru līmenī uzņēmējiem atvieglotu zema riska augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu un laišanu tirgū; uzskata, ka ir jāprecizē noteikumi, jo īpaši par pamatvielu laišanu tirgū;
112. aicina nodrošināt pārredzamu un godīgu piekļuvi darbīgajām vielām augu aizsardzības līdzekļu sintezētājiem mazo un vidējo uzņēmumu nozarē;
113. aicina Komisiju analizēt spēkā esošo augu aizsardzības līdzekļu un biocīdu atļaušanu un tirdzniecību reglamentējošo tiesību aktu prasību ietekmi uz ražotājiem, kas ir MVU, pieejamajiem cilvēkresursiem un ekonomiskajām iespējām, kā arī veikt šādu analīzi ikreiz, kad tiek grozīts spēkā esošais regulējums; uzsver, ka šādas analīzes rezultātiem jābūt pieejamiem sabiedriskai apspriešanai;
114. aicina noteikt termina "mazais lietojums" saskaņotu definīciju, lai veicinātu vienlīdzīgu konkurences apstākļus, un iesaka izveidot galveno kultūraugu vienotu ES sarakstu;
115. aicina Komisiju, EFSA un dalībvalstis nodrošināt, lai visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp sabiedrība, tiktu iekļautas visās ieinteresēto personu darbībās saistībā ar pesticīdiem, kā to paredz Direktīva 2003/35/EK un Orhūsas konvencija;
116. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt regulas prasību par prioritātes piešķiršanu

neķīmiskām metodēm pienācīgu izpildi;

o

o o

117. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.